

שער יפו - שנת ה'ר"ע

משפחת ריבלין במערכות החיים

¹²³⁴⁵⁶⁷תקופת הזוהר של משפחת ריבלין כפעילה וכמובילה בשוב נמשכת מתחילת כינון הישוב האשכנזי ועד לסיום השלטון הטורקי בארץ.

שלושה אחים למשפחת ריבלין שפעלו ועשו רבות היו: רבי יוסף ריבלין, שנקרא "רבי יאשע" בונה השכונות, רבי זלמן חיים ריבלין שעמד בראש המוסד התורני "עץ חיים" ורבי משה ריבלין המוציא ומכניס של הועד הכללי.

באותם ימים תמך סר משה מונטיפיורי תמיכות משמעותיות בקופת רמבעה"ן שליד הועד הכללי. כאשר נפטר השר משה מונטיפיורי בט"ו מנחם-אב תרמ"ה, נפסקה התמיכה והוטל על רבי משה ריבלין לנסוע לאוסטרליה כדי לבונן מעמד של תמיכה בקופת רמבעה"ן שליד הועד הכללי. ארוכה ומסובכת היתה הנסיעה לאוסטרליה הרחוקה, עד כדי כך שרבי משה איבד במהלכה את חשבון ימות השבוע ושמן שתי שבתות מחמת הספק.

בהגיעו לאוסטרליה, נתקל בתדהמה ובפקפוק. ראשי הקהילה התקשו להאמין שאיש אחד החזיק את הישוב בירושלים ועקב פטירתו יש צורך במעמד חדש. לא הרשו ראשי הקהילה לרבי משה לפעול בענין, עד אשר יבררו אותו לאשורו. אחד העסקנים, מר ו. דיוויס, שהיה מתכתב עם חכמי ירושלים (ראה בשו"ת רבי שמואל סלנט זצ"ל שנדפס כעת שמובאת התכתבות בינו לבין מר דיוויס הנ"ל), התייחס בחיוב, אבל הנושא הוכרע כאשר סוחריו אוסטרליה שיצאו ללונדון נתבקשו לברר את הדבר באנגליה, וכאשר אישרו את העובדה שר משה מונטיפיורי הוא אשר תרם תרומות גדולות לאחזקת הנזקקים לקופת רמבעה"ן ופטירתו הפסיקה את התמיכה, הרשו לו להתחיל בפעולה.

כתוצאה מביקורו זה של ר' משה ריבלין באוסטרליה נבנה בית הכנסת "בית רחל" בשכונת כנסת א' בירושלים.

רבי משה ריבלין הקים ועד מנכבדי אוסטרליה אשר קבלו על עצמם לאסוף תרומות עבור קופת רמבעה"ן של ועד הכללי. הועד הזה המשיך לפעול לאורך שנים רבות, וכאשר נפטרו חבריו נתמנו במקומם צאצאיהם ולאחר מכן בני בניהם. בבקורי באוסטרליה בשנת תשכ"ו הראו לי סיפור זה המופיע בספר קהילת אוסטרליה ונאמר לי שהועד עדיין ממשיך בפעילותו, והוא ממשיך עד עצם היום הזה לתמוך בנזקקים של קופת רמבעה"ן.

בעמוד 346 של YRUTNEC QTNEETENIN EQT NI AIROTCIV NI SWEJ EQT – שתצלומו מצורף בזה - מסופר:

”זמן קצר אחר כך הגיע מירושלים הרב משה ריבלין בשליחות הועד הכללי בירושלים. הוא סיפר שמאז פטירתו של סר משה מונטיפיורי היהודים בפלשתינה לא קיבלו שום כספי ”חלוקה” וכי הם גוועים ברעב.

היו שפיקפקו בדבריו, אבל ו. דיוויס, שהתכתב בקביעות עם המוסדות היהודיים בירושלים, ברר שדבריו של הרב ריבלין נכונים ושליחותו כנה. אבל, הוא הציע להבא להקים קרן קיימת למען ארץ הקודש כדי לחסוך בהוצאות של שד”רים. כעבור זמן קיבל ו. דיוויס הרשאה מירושלים לפעול כממונה על המגביות ובמשך שנים רבות המשיכו הוא ובלאובאום לערוך מגביות אישיות בקהילה ובהן אספו בדרך כלל בין 30 ל-40 שטרלינג ... אשר שלחו אל הרב שמואל סלנט.”

ר' משה ריבלין היה כאמור, אב”ה של מרת יוכבד (הסבתא ”יאחקע”) זוגתו של רבי נפתלי צבי פרוש ז”ל. נפטר ביום כ' בתמוז תרנ”ב.

אוצר החכמה

ה'ת"ש 12345

רבי יוסף (יושע) ריבלין ז"ל

תמונת השר משה מונטיפיורי ע"ה

חונמת חברת "כרם משה ויהודית"
בירושלים

ת פ ל ה ל מ ש ה

היה הפלה עם ד' בעוד הקדש ירושלים תוכיב בבתי מדרשותיהם בטהרה לחדש מדרשון תרס"ה, יום סגרת
מאת שנה לחי' וחסד הצדק, הפארת ישראל והיוו, דצ"ר ד' ואהוב מלכום, הכיב עמו וברוכם בפי כל
נשיא ארצנו הקדושה סר

משה מונטיפיורי

בארבעים

וכך סדדו של חיים: כחמאס העם בבתי מדרשותיהם למים חיים והשגות, כאשר קימו וקבלו עליהם לעמוד את חובם הזה בברית
של חובה, והיה מרם יאסיר הקדש ורובן יאבדו במעבר ובקול חלל וזלזול סמוכו חוללם אלה: טו. ק. קיא. קיב. קלי. קלז. וזאת כן
יחלל השקין וחבלה חמא:

היבדק סמכתה ומהו דבשלה עיר: ונחיה במאס
הידיש ונאמרו עמם אהבה רבה: בכל אהבתם למי צר
לא נהי ולא שקטו עדי עמנו בארץ משפט וצדקת
מלכים באור נהיה להעיל נפשות לקדוש לשנות על לא
חמס עשו להוציא אסיריהם מביט בלא וסירחם
באור תראה:

ונאמנו יוכיב דר קדש אשר נציר שם נתקבצנו
מכנפות הארץ לרבות אבני הדיקטיו: ולדונן עמר
קדשנו: אהנו הפליא האיש משה מסדה מסדו
שבע פעמים ודקה שמשו על גאות דרדך: להפיה
רוח חיים בעצמותיו הנבשות ולהרנין לב נדאני
רוח: והנה בזה יום ושלואים בו קדש
לעבדך מאה ימים שנות צדקה וחסד: בכל מקדשי
עמך וישראל בארצות פזירות מןש לפיך: ו
אלהינו תודה וקדש על חסדך עם איש חסידך:
שרדך עמך ישורו תהלהך ונעמירו על חזאי וזה
קפצת בו: ועתה הלא כפלי בפלים תודה לך: ו
עלינו יושבי ציון כי חסדך גדלו עלינו על יד
משה עבדך: וחסדנו למי שארית בארץ לבנות
התקדשות לשעת הנשמה:

כי על כן אנו מפלים מתנגנו דפניך: אלא אל
רחום שמור את משה עבדך וספוקתו עלינו
ביום וקנה: מחר זה שנתנו בו תופים על כפועלי
וחסד צדקתיו נצמיהו ישע: וסדה משפט קנאת
עמים ושלות השקט תהיה על ראשם: וישמח צדיק
כי קנה בחימים ויגל דפו כי לא פסו אמונים:
והקדש היום נפש יהודית אמתך ותסתרה
בכל מנפך סלה: ועל עמך ישראל חסדה והושעתו
מנר דודקיו ולבשו אויביו בושת ואותביו רנן ורגנו:
ושבת לציון ברחמים וביתך תחנה עלינו אמן סלה:

ויצבאות שוכני ירושלים אשר בדת בעמד ישראל:
והוציאם מעיר הפזל ותוליד אותם וקטמית אל
הר וקנתה ימנה: למען דבריה ויהסד אשר הוא
לברית עם אבותם: - אף העד העדות בעמד ביום
תתקד למי ארץ התקדדה לאמר: אב ונכדו בני
תורתו ואת ברייתו יסרו אז אצין אותם בגלים
ואורם בארצות: דמשן ונטיבו דרכם ואשיב לקצמם
מארצות גלותם להשיבם בארציהם: ואמרה ו
אלהינו את אשר דברת הנה והנה ביום שמנה עשרה
מאות שנים גולים ונפוצים בקצות הארץ: ובכל
השנים דרבות האלה לא מצאנו מרגוע רבים קמים
עלינו ובקבר פתחו דמם לבלענו ולהשפית מאנוס
וכדנו: לולי ו: שנתה לנו אנו כמר שנתה רומח
נפשנו: כי תקימות לנו בגל דוד דודו מושיעם
ויהי לנו לפת בחצרות מלכים ונביאים: להוציא
לאור משפט דמונים להשיב סרב אל נדנה: בלו
הלוחמים בני ועמד לא בלו ממו מרשיעיו ותסדך
ורחמך עלינו לגעה לא יחמו: למען דברך אשר
אמרת ואם גם זאת ברייתם בארץ איביהם היא
מאסיהם ולא געלותם לביתם להפך ברייתו אהם
כי אני ו: אלהיהם:

ועתה ו: מלפני מאה שנים ביום הזה
הזרחת לעמך שמש צדקה: כי ילד יולד לנו נר
האיש משה בן יוסף אליהו מונטיפיורי:
אשר בחרנו לצאת אותו לצאת לישיע עמך: ודוד
והדר שוית עלינו חסן וחסדך שדחת לדוננו בכל
דרדנו: ותמן לו יד ושם בטיקלי מלכים וקיסרי
ארץ: עם מידו דוית להמליך טוב על עמך בארצות
מצבותיהם להשיב מעליהם חמט גרוצים: ותמן עד
ימינו אשת חיל מנשים באהל תבורך יהודית רוח

ברכת תנוון תשיע לארצנו השלמאן ירה: ברכת תנוון תשיע למלכת ברייטא ירה: כי שוכך להשר ולהרבים הנאנים וכל
הקוסקים בעבודת הקדש בכל אתר ואתר:
(יום, קיב, דנכ)

חובי ודנכ דנכס חר' ואל משה שילמאן

רבי משה ז"ל בעת ביקורו באוסטריה

THE JEWS IN VICTORIA IN THE NINETEENTH CENTURY

By

LAZARUS MORRIS GOLDMAN, B.A. (Hons.)

THE JEWS IN VICTORIA IN THE NINETEENTH CENTURY

Soon afterwards, Rabbi Moses Rivlin from Jerusalem arrived on behalf of the Jewish General Council in Jerusalem. He stated that since the death of Sir Moses Montefiore the poor Jews in Palestine had not received any "Chalukah" and they were starving. Some doubted his word, but W. Davis, who corresponded continually with the Jewish authorities in Jerusalem, confirmed Rabbi Rivlin's statement and his bona fides, but he suggested that in future a permanent fund be created for the Holy Land so as to save the expenses of the messengers. In due course W. Davis received authority from Jerusalem to act as Warden of the funds and for many years he and Blaubaum made a personal canvas of the community, collecting usually between £30 and £40 in addition to Ballarat's amount, which they sent to Rabbi Samuel Salant. When Blaubaum threatened he would not support the cause if a messenger came out, Rabbi Salant promised he would not send anyone in future on a mission to Victoria and if any other institutions sent a messenger he would not receive any credentials from him.

In spite of all the precautions, Rabbi Gedaliah did come for a short visit to Melbourne, but few resented his arrival as he had become a popular figure on a previous visit and had remained in contact with J. H. Mysles, to whom he sent Eserogim for sale to build up a dowry for his daughter. Gad Josephson supplied Jerusalem Eserogim and Lulavim to support himself.

To many Jews in Melbourne, J. H. Mysles, a native of Jerusalem, did not seem real. They believed that all Jews in Jerusalem did not do a stroke of work but studied all day, depending upon their sustenance from overseas and from charity. J. H. Mysles broke their illusion. Soon after his arrival from the Holy City he enlisted as an artilleryman in the Port Phillip Battery.

Another rabbinical visitor to Melbourne originated from America. On his way back to the United States from a visit to his native Hungary, Rev. Dr. Alexander Rosenspitz called into Melbourne and delivered one lecture entitled "Jacob's Ladder."

In the spirit of the Federal movement then prevailing in certain circles of the various Colonies, the Adelaide Hebrew Congregation proposed that an All-Australian Jewish Synod of all congregations should be held in Melbourne in the Exhibition year, the Minister, President and Treasurer of each congregation to be the delegates with power to act, with the object of considering the advisability or otherwise of reform and the revision of the prayers and form of service. It also proposed to have all matters affecting individual congregations referred to Synod and that the ministers of the congregations should be responsible to Synod only. The Melbourne Congregation agreed to the proposal with the rider that all the decisions had to be ratified by the members of the Congregation, but the East Melbourne Congregation passed a resolution, "that the Board did not think an Australian Jewish Synod would or should be formed for the purpose of dealing with a question of so vast an importance." No Synod was held. A further attempt two years later to call a conference of all congregations for the same purpose also failed.

Although in principle the Victorian congregations opposed reform, a tendency towards it did begin to creep in, first at the St. Kilda Synagogue and then at the Melbourne Synagogue. The practice of postponing a Bris from the eighth day to a convenient time became somewhat prevalent. Blaubaum at the St. Kilda Synagogue introduced an English prayer on Sabbath mornings, sometimes before and sometimes after the Addi-

246

הקטע מספר קהלת אוסטרליה בנידון ביקור
של הרב משה ריבלין ז"ל שם

[illegible][illegible][illegible]

SECRET

[illegible]

השכונות הראשונות מחוץ לחומת ירושלים

פרקים מרטיטי לב במיוחד הם תולדות יסוד השכונות שמחוץ לחומת העיר העתיקה בירושלים עיר הקודש. השכונה הראשונה שנבנתה מחוץ לחומות היתה נחלת שבעה. על פי אחת הגירסאות קרויה השכונה בשם זה כי לא יכלו לרכז יותר משבע משפחות שתתגוררנה בה. המדובר בשכונת נחלת שבעה שבמרכז ירושלים, המרכז התוסס בירושלים הגובל עם רחוב יפו.

רבי יוסף ריבלין היה בין שבעת מיסדי נחלת שבעה ובונה, וראשון המתישבים בה.

שבעת הנחשונים בוני השכונה היו: רבי יוסף ריבלין, רבי יואל משה סלומון, רבי חיים הלוי קובנר, רבי יהושע ילין, רבי לייב הורביץ (לומז'ה), רבי בנימין בייניש סלנט (בנו של הגאון רבי שמואל) ורבי מיכל כהן.

רבי יוסף ריבלין היה מהוגי רעיון נחלת שבעה והרוח החיה שבהקמתה. הוא אסף למענה כספים בשקלוב שברוסיה ואף היה הראשון שבנה בית במקום ויצא להתישב בה בגפו.

עוד בשנת תרט"ו, בשעה שהכל היה שמם מחוץ לעיר, וחוף ממנזרים עתיקים בודדים אחדים לא היו שם בתים, בשעה שהיו עוד שערי העיר ננעלין בלילה מפחד שודדים ואויבים, עוד אז החל רעיון בנין מחוץ לעיר לפעום ברבי יוסף. הוא היה נתון כל כך לרעיון הזה לפי המסורת המשפחתית, עד כדי כך שגם כאשר התארש בשנת תרט"ו עם העלמה שרה ציפא גולדשמיד, אמר לפני ה"תנאים" לאחיה, שהיה גם הוא אחד מעסקני ירושלים ואחד ממיסדי כמה שכונות, לאמר: הנה ב"תנאים" כתובה התחייבות: "ולא יעלימו לא זה מזו ולא זו מזה". לפיכך, החובה עלי שלא להעלים מהכלה שמוחלט אצלי להתחיל בישוב חדש מחוץ לחומה ולהתיישב בו ראשונה. הורי הכלה חפצו לבטל את השדוך, כדי שלא לסכן את חייה על ידי שגעון כזה. אך הכלה אמרה: גם אני חושבת שהרעיון הזה חשוב, ובאשר ילך הוא, אלך גם אני. הגיע הדבר לידי כך, שהחליטו שנכנס בו "דבוק" מדבריות המושך אותו רק למדבריות. על פי הוראת הגאון ר' מאיר אורבך עשו בני משפחתו גם סגולות ולחישות לגרש את הדיבוק.

במרץ מופלא התחיל האיש מטיף לרעיונו ברבים, בבתי כנסיות אשכנזים

וספרדים. לאלה שהתנגדו לרעיונו לצאת מחוץ לעיר גם מפני קדושת פנים החומה, ולמתנגדים לדחות את הקץ, ענה כיד דרשתו הטובה עליו. היחיד שהסכים לו היה רבי ליב הורביץ (לומזער) שתמך בדעתו. אז אמרו גם עליו שהוא "המשוגע" השני, ושחלק מן ה"דבוק" נדבק גם בו. רק הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל רבה של ירושלים היה אחד ש"שמר את הדבר". וכך נגש לפעולות מתוך אמונה חזקה זו שקדמה גם לשיטה וגם לתכנית, והיה אומר: "אין עלינו לעשות חשבונות רבים ולא למראה עינים לשפוט". בשנת תרי"ז, יסד גם חברה בשם "בוני ירושלים".

רבי יוסף ריבלין נכנס מיד במשא ומתן עם ערבים על דבר קניית שטחי שדות גדולים בקרבת העיר, במטרה לזרוע חטים למצה שמורה, בחששו לגלות לערבים את כוונתו, משום שבעלי הבתים הערבים בעלי החצרות בפנים העיר הביטו בעין רעה על התפתחות ישוב מחוץ לעיר, הם דימו שהיהודים שבתוך החומה יהיו תמיד כפופים להם, ויוכלו להעלות את מחירי הדירות כחפצם, וגם לנהוג ביהודים מנהג בעלים. משא ומתן זה ארך שנים מספר. הוצעו הצעות שונות בקרבת שער יפו ושער שכם צפונה מערבה ונגבה. ר' יוסף היה יוצא לעיתים קרובות בלוית חברי החברה ("בוני ירושלים") אל מחוץ לעיר לבקר ולמדוד.

פעם כשעזב את המפות והתעודות על שולחנו, מצא בשובו כתוב עליהם באותיות גדולות: "חלומות" "משוגע" "הן סוף־סוף יהרגוך הערבים...".

בשנת תרכ"ו נתארגנה קבוצה קטנה של שותפים, וקנו במחיר ארבע מאות נפוליון שטח גדול. קניה זו נעשתה על פי חוזה, ואולם על ידי עכובים שונים נתבטלה הקניה הזאת. אך ר' יוסף ריבלין לא אמר נואש, ותכף לכן, בשנת תרכ"ז, נגשו לקנות קרקע אחרת סמוכה לקרקע זו, שעליה נבנתה אחר כך השכונה "נחלת שבעה".

בשנת תרכ"ז נקנתה כאמור הקרקע, והיא חולקה לשבע רצועות ארוכות מצפון לדרום כך שכל אחד מן השבעה יקבל חלק כלשהו מצד צפון "המשובח ומעולה מן הגבול הדרומי". ביום ג', ב' אייר תרכ"ט התכנסו החברים, יסדו את "נחלת שבעה" וקבעו את התקנות וסדרי הבניה, הגורלות, המחירים והתשלומים. הרב יעקב גליס, כותב קורות ירושלים, המביא כל זאת בספרו "שכונות בירושלים", מוסיף ומספר כי בהתאם לתקנות היו צריכים לבנות כל שנה שתי דירות, על ידי שני חברים שעליהם יצא הגורל.

יומיים אחר כך, ביום ד' אייר תרכ"ט הוטל הגורל הראשון ויצא על שם שניים מחברי הקבוצה - רבי יואל משה סלומון ורבי מיכל כהן. מאחר שרבי יואל משה לא היה מוכן עדיין לבנות, בשל עיכובים שונים, העביר את זכותו לרבי יוסף ריבלין שהיה מוכן לבנות מיד.

שבועיים לאחר מכן, ביום ל"ג בעומר, י"ח באייר תרכ"ט, הונחה אבן הפינה לבית הראשון של רבי יוסף ריבלין. רבים מתושבי העיר השתתפו בחגיגה ונהרו לראות את ה"כפר" הראשון. מספר ימים אחר כך הניח גם רבי מיכל כהן את אבן הפינה לדירתו. אחרי תקופה קצרה כבר עמדו שני הבתים על מקומם, מוכנים למגורים.

¹¹⁴ כעבור מספר חודשים, חנך רבי יוסף ריבלין את ביתו והתיישב בו. בימים הראשונים היה הולך לישון בבית החדש רק בימות החול, בלויית יהודי אחד, נסים שמש. אשתו נשארה בעיר העתיקה. בבוקר היו מחכים לו בשערי העיר כמה מקרוביו ומיודעיו כדי לראות אם הוא שב חי. במשך הזמן התרגלו למצב והשלימו עם העובדה שאפשר לשוב מהמדבר חי, בריא ושלם.

פעם אחת, ביום חג של המוסלמים, התחננו קרוביו לפניו שיוותר על אותו לילה ולא יצא מחוץ לעיר. הזמינוהו לבית אחיו, ואחד מידידיו סגר את הדלת, ואמר לו שלא יתנהו לצאת עד שיתן "תקיעת כף" שלא יצא הלילה. ואולם הוא ענה שאם יפסיק רק יום אחד - יפסק הישוב החדש חס ושלום, והתפרץ ויצא כשהוא קורא בקול: "ה' שוכן בציון".

מספרים שפעם אחת, בימים הראשונים לשבתו מחוץ לעיר, הזמין ר' יוסף ריבלין את אחד מהשבעה (של "נחלת שבעה") ללון איתו כדי להרגילו ללון מחוץ לעיר. ואולם, בחצות הלילה לקח הלה את שמיכתו וכרו, ושכב מתחת למיטתו של ר' יוסף מרוב פחד. מקרים אחרים מעין זה מסופרים על תקופה זו. מלבד מה שהיה מפציר בפעם בפעם במכרים לצאת ללון אתו, לחנכם בישיבה מחוץ לעיר, היה לפעמים גם מערים עליהם: היה מזמינם לפנות ערב לביתו ולגינתו ומעכבם קצת, וכאשר שבו אל שער העיר ומצאוהו סגור, היו מוכרחים ללון בביתו. פעם הזמין כזאת שנים מידידיו, ר' מנדל מלמד ועוד אחד, בפחד מוות שבו איתו לביתו כשראו את שער העיר סגור, אולם הוא עודדם וחיזק את רוחם, אף הזמין שוטר מיוחד לשמירה באותו לילה. ואולם אחד מהם כעס עליו מאוד ומאן גם להשיב על דבריו, וכשר' יוסף ריבלין הגיש לו כוס קפה ומים, בעט בו מתוך כעס. כשנכנס למחרת הבוקר בשלום העירה אמר שחייב הוא לברך ברכת "הגומל".

בדבר ישיבתו בימים הראשונים ב"נחלת שבעה", מסופר עוד, כי פעם התכונן ר' יוסף לנסוע ליפו לימים אחדים. מקורביו שעוד השתדלו להניא אותו מסכן את נפשו בישיבה מחוץ לעיר, החליטו לשכור פלחים להסיר את הדלתות והחלונות ולהרוס כמה חלקים, כדי שבשובו יחשוב שיד שודדים בזה, ויעזוב את הבית. ואולם ר' יוסף-הוכרח לשוב באמצע הדרך, שנחסמה אז מטעם סלילת הכביש שכבשו אז מיפו לירושלים. בשובו מצא כבר פרצה גדולה בגדר, וכשנודע לו שיד ידידיו בזה, אמר להם שכבר הובטח מן השמים "אתה שלם וביתך שלם", "ה' שוכן בציון" וכו'.

שנתיים ושמונה חדשים גר שם רבי יוסף ריבלין לבדו. למרות הרוח הנלהבת ששררה בין תושבי ירושלים לצאת למרחב, פחדו רבים לסכן את חייהם וחיי משפחותיהם ולגור ב"מדבר". רבים חיכו עד שייבנו שם לא פחות מחמישים בתי דירה מוקפים בגדר גבוהה וחזקה. בשנת תרל"א נבנו שם עוד מספר בתים ואף הם עמדו ריקים.

רבי יוסף ריבלין המשיך להתגורר שם ולא נרתע גם כשהקריב שני קרבנות יקרים ונשאר בודד וגלמוד: באחד הימים, כשנעדר מביתו ואשתו שרה-ציפה עסקה בתיקון שער החצר, התנפל עליה ערבי אחד. במעשה גבורה נועז הוציאה את הפגיון מיד הערבי ודקרה אותו למוות, אולם כתוצאה מהאבקות זו לקתה בהתקף לב וכעבור זמן קצר נפטרה, חשוכת בנים.

כעבור עשרים שנה שוב ארעה התנפלות על נחלת שבעה, ובתו הקטנה של רבי יוסף ריבלין, שנולדה לו מאשתו השנייה אחרי חמש עשרה שנות נישואין, נבעתה וחלתה במחלה אנושה. כעבור זמן קצר נפטרה.

רק בשנת תרל"ב חל מפנה מכריע בתולדות השכונה כשהגיעו כספים מאת סר משה מונטיפיורי והועדים למען ארץ הקודש בשקלוב ובאמסטרדם למטרת "הרחבת הישוב". באמצעות כספים אלו נבנו ארבעים וחמישה בתי דירה במשך החודשיים אלול תרל"ב-תשרי תרל"ג ובראש חודש חשון תרל"ג נערכה חגיגת חנוכת חמישים הבתים הראשונים של השכונה. (עפ"י "שכונות בירושלים" מאת הרב יעקב גליס).

אחת הדוגמאות לקשיי המשתכנים בנחלת שבעה הוא הסיפור כיצד החליק הסבא רבי משה ריבלין בחדתו מהמדרגות, ועמו השמרים שהביא לאפיית החלות לשבת. השמרים נשפכו ארצה, והיתה להם בעיה בהכנת החלות.